

FRI ÅRSBERETNING 2021

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

FORMANDENS BERETNING

FULD FART I BRANCHEN – KLAR TIL NYE UDFORDRINGER

Da jeg sidste år blev valgt som formand for FRI, var det på en generalforsamling, der på alle måder adskilte sig fra det sædvanlige. Vi måtte maksimalt være fem personer i samme rum som følge af coronarestriktioner. Det gav en række praktiske udfordringer, men det lykkedes at gennemføre generalforsamlingen. Og tre måneder efter generalforsamlingen kunne vi afvikle et fysisk årsmøde med små 200 deltagere fra FRI's medlemsvirksomheder.

I løbet af 2021 gik vi fra "fuldt stop" til "fuld fart".

Omstillingsparat

Anekdoten om generalforsamlingen i 2021 afspejler det år, der er gået – et år hvor vi startede i national lockdown med hjemmearbejde og restriktioner, åbnede helt op for samarbejde og socialt samvær og sluttede af med igen at være underlagt begrænsninger og hjemmearbejde. 2021 har været et år, hvor det har været mere tydeligt end nogensinde, at det at drive en rådgiver- og ingeniørvirksomhed handler om mere end blot at vinde opgaver og løse dem godt.

Samspil af medarbejdere, kunder og faglighed

For det at drive en rådgiver- og ingeniørvirksomhed handler i høj grad også om den regulering og de rammer, der gælder for, hvordan vi vinder opgaver, og hvad opgaverne går ud på. Det handler om de værktøjer, vi bruger, og hvordan de spiller sammen med resten af værdikæden. Det drejer sig også om vores bidrag til en bæredygtig udvikling, og det handler om rekruttering af medarbejdere, så vi kan følge med efterspørgslen. Det handler om kundediolog og gode samarbejder... det kan kort sagt være 'a complicated business'.

Medlemsvirksomhedernes forretning

Det er komplekst at drive virksomhed, og det er en vigtig del af FRI's nye strategi, FRI120, at bistå medlemmerne, så det komplekse bliver mere enkelt. Målet med FRI's strategi er at styrke medlemsvirksomhedernes forretning. For mig står det som et centralt formål med FRI. Sammen med mine kolleger i

FRI's bestyrelse, sammen med de aktive rådgivere i FRI's udvalg og taskforces og stærkt understøttet af FRI's sekretariat er det også det, jeg oplever, at vi lykkes med.

Sammen flytter vi branchens rammevilkår

På en række områder er fællesskabet oplagt; det gælder eksempelvis de klassiske fælles interesseområder som kontrakter og udbudsregler. Vi har alle en interesse i de resultater, FRI skaber, når det kommer til, at ABR skal anvendes uden fravigelser, eller når udbudsloven justeres på en måde, så vores tilbudsomkostninger reduceres. Vi kender det også fra FRI's løbende undersøgelser af branchen; vi bliver bedre og mere professionelle som virksomheder, når vi kan måle os op imod branchens øvrige virksomheder og se, hvad vi skal gøre for at styrke vores egen forretning.

Men på en række andre områder er det mindst lige så vigtigt, at vi arbejder sammen gennem FRI.

Politiske agendaer

Vi så det under coronanedlukningen, hvor FRI spillede en vigtig rolle i at holde byggeriet åbent og markedet i gang. Vi kan se det ifm. med bæredygtighedskrav til både infrastruktur og byggeri, hvor der politisk bliver lyttet til FRI, og vi derfor får indflydelse på kommende regler. Vi så det ifm. kommunalvalget, hvor FRI med indsatsen "State of the Nation X KV21" formåede at sætte de kommunale anlægsinvesteringer og tilstanden af den kommunale bygningsmasse til debat. Vi kan se det ift. at sikre den bedste og mest hensigtsmæssige implementering af certificeringsordningerne for brand og konstruktioner, igen fordi der bliver lyttet til FRI – og samtidig kan FRI gennem kurser og værktøjer sikre, at vi som virksomheder er bedre rustet til at navigere i de komplekse regler. Alt dette er udvalgte eksempler, fra det forgangne år, på, hvordan FRI styrker medlemsvirksomhedernes forretning.

Mangel på medarbejdere

Gennem 2021 blev det endnu mere tydeligt, at manglen på medarbejdere er en fælles udfordring. På tværs af alle virksomheder i FRI har der været en vækst på mere end fem procent i antallet af ansatte. Det dækker over virksomheder, der har kæmpet med at fastholde deres medarbejderstab, og virksomheder, der har oplevet tocifrede vækstrater. Men for alle har rekruttering og fastholdelse været en udfordring. Vi står i en kamp om arbejdskraften, ikke blot virksomhederne imellem, men som en systemisk udfordring for vores branche.

Fremtidens talenter

Som der står i strategien: "Frem mod 2024 skal FRI styrke medlemsvirksomhedernes forretning ved at understøtte, at de står som attraktive arbejdspladser". Den fælles udfordring er en del af baggrunden for, at vi

i 2021 nedsatte FRI's Forum for diversitet og ligestilling, og i de kommende år vil I se en række anbefalinger fra FRI, med afsæt i det arbejde der sker her. Men vi har også arbejdet med fødekæden for fremtidens talenter. Vi har i 2021 styrket vores engagement i Engineer the Future; vi har, trods coronabegrænsningerne, fastholdt kåringen af Årets unge FRI Rådgiver; vi arbejder politisk med rammerne for at få mere arbejdskraft til Danmark; og vi har besluttet, at vi i 2022 skal intensivere samarbejdet med ingeniøruddannelserne, for at vi kan bidrage til at reducere frafaldet fra uddannelserne. Hvis frafaldet kan reduceres med bare 10 procentpoint, vil mange udfordringer blive mindre.

God tilfredshed med FRI

Når jeg ser på resultaterne af den medlemstilfredshedsundersøgelse, FRI gennemførte i september, er der bred tilfredshed med, og bred opbakning til, det arbejde og de resultater, vi skaber gennem FRI. Som ny formand er det et godt afsæt for at fortsætte indsatsen.

Byggeri, infrastruktur, forsyning og grøn omstilling generelt

Med et blik på fremtiden, så er det tydeligt, at vi som branche har en afgørende rolle i den grønne omstilling, i styrket mobilitet og bedre infrastruktur, i løsning af behovet for renovering og ombygning og i transformationen og omlægningen af vores forsyningssektorer. Vi er klar som branche, klar til at påtage os opgaven og klar til at udfordre, udvikle og understøtte.

Der er meget for os at gøre, og opgaverne lægger op til en stærk efterspørgsel efter rådgivende ingeniørydelser. Det tyder på, at vi kan se frem til en stærk vækst i de kommende år.

Christian Listov-Saabye

Bestyrelsens sammensætning efter generalforsamling 2021

Formand

Christian Listov-Saabye, MOE A/S

1. næstformand

Eva Rindom, Atkins Danmark A/S

2. næstformand

Tom Heron, NIRAS A/S

John Andresen, INGENIØR'NE A/S

Lars Bendix Christensen, Wissenberg A/S

Søren Brøndum, Rambøll Danmark A/S

Peter Gasberg, Frandsen & Søndergaard KS

Christian Leif Hansen, Sedgwick Leif Hansen A/S

Mads Jensen Møller, Nordiq Group A/S

Henrik Juul Sørensen, EKJ A/S

Henrik Winther, COWI A/S

I 2021 PASSEREDE OMSÆTNINGEN I DANMARK 14 MIA. KR.

Rådgiver- og ingeniørvirksomhederne i FRI er, i en samlet branchebetragtning, kommet godt gennem de seneste års coronabegrænsninger. FRI's data for 2021 viser, at beskæftigelsen i FRI-virksomhederne er øget med 5,4 % gennem det seneste år, og vi estimerer omsætningen for 2021 til at være på 14,1 mia. kr., inkl. eksporten af rådgiverydelser fra Danmark, men ekskl. den omsætning der genereres i udenlandske datterselskaber. Det betyder, at FRI-virksomhederne i 2021 har øget omsætningen med mere end en halv milliard kroner, sammenlignet med 2020. Overskudsgraden forventes at være på ca. 6 procent i 2021, mod historisk høje 7,4 procent i 2020.

Mangel på arbejdskraft

Den stærke økonomiske udvikling har dog ikke været uden problemer. Den seneste konjunkturmåling, som FRI udarbejdede i oktober 2021, viste, at 98 procent af virksomhederne manglede medarbejdere, særligt ingeniører, men også medarbejdere inden for en række andre fag. Mangel på arbejdskraft er en strukturel udfordring for hele branchen. Det er forventningen, at væksten i antal ansatte vil fortsætte ind i 2022.

Danmark og udlandet

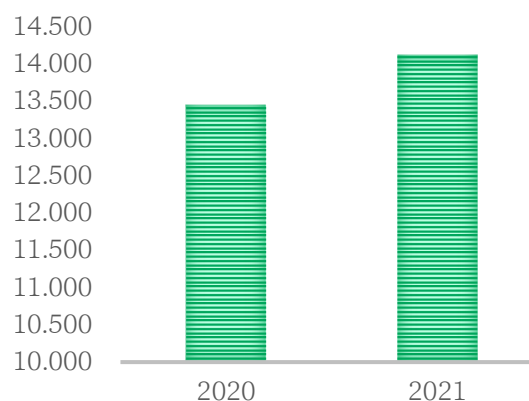
Det er særligt det danske marked, der driver væksten frem. De seneste to år har eksporten af rådgiverydelser været negativt påvirket af corona-rejsebegrænsninger i både Danmark og udlandet. De nyeste data for dette er fra 2020: Fra 2019 til 2020 faldt eksporten som andel af den samlede omsætning med 2 procentpoint. For 2021 er det forventningen i FRI, at eksportandelen er faldet yderligere. Det er særligt eksporten inden for byggeri, energi og industri, der er gået tilbage, mens den er fastholdt ift. infrastruktur, bl.a. som følge af, at infrastrukturprojekter globalt har været set som en måde at fastholde beskæftigelse og økonomisk aktivitet under coronakrisen.

Størst vækst i miljø- og klimaopgaver

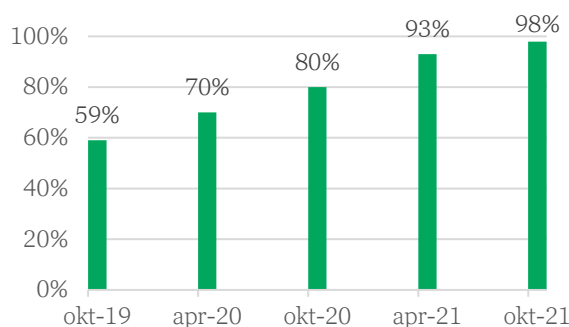
På det danske marked fordelte væksten sig jævnt i alle sektorer. For mange vil det være overraskende, at aktiviteten i byggeriet ikke voksede mere end i andre sektorer. Den sektor, hvor FRI-virksomhederne reelt oplevede den største fremgang, var inden for miljø og klima, som bl.a. omfatter opgaver for en række vand- og spildevandsselskaber.

2022 bliver et nyt vækstår for rådgiver- og ingeniørvirksomhederne i FRI. Forventningen er, at væksten vil ske inden for infrastruktur, forsyning og i eksporten, samt at byggeriet vil holde det nuværende høje niveau. Udfordringen bliver, om lønsomheden kan følge med, når konkurrencen om arbejdskraft fortsat skærpes.

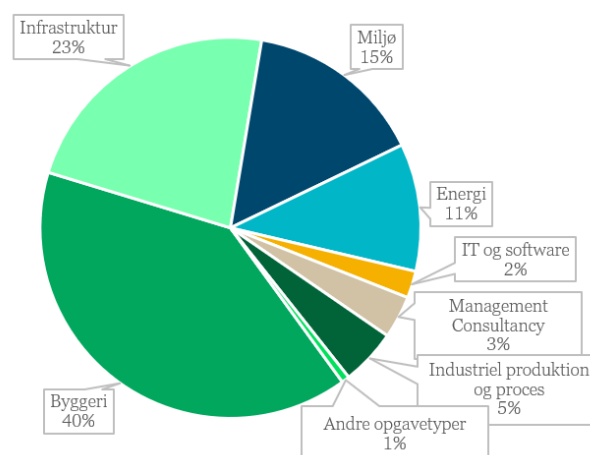
Omsætning 2020 og 2021 (mio. kr.)

FRI-virksomheder som mangler ingeniører

Omsætning i 2020 fordelt på sektorer

VIGTIGE EMNER I FRI

FRI har gennem 2021 beskæftiget sig med mange af de udfordringer, som medlemmerne møder i hverdagen. Herunder findes et udpluk af emnerne. Læs mere på www.frinet.dk.

EMNER PÅ TVÆRS AF FRI

FRI's bæredygtighedsfokus på tværs af fag

FRI nedsatte i 2020 en taskforce for bæredygtighed, som over en 2-årig periode skulle formulere holdninger på dagsordener inden for den grønne omstilling. I årets løb opslog taskeforcen ca. 220 indlæg på LinkedIn om alt fra finanslov, økonomiforhandlinger, CO₂-afgift, PtX, Carbon Capture, Utilisation and Storage (CCUS), infrastrukturplanen etc. Taskeforcen leverede anbefalinger til Det Konservative Folkeparti ifm. forhandlingerne om en ny infrastrukturplan og et notat med anbefalinger omkring statens verdensmålsindsats til MF Katarina Ammitzbøll (Konservative) til brug for dialog med finansminister Nicolai Wammen (Socialdemokratiet).

State of the Nation X KV21

I forbindelse med kommunal- og regionsvalget i november 2021 satte FRI fokus på de kommunale bygnings tilstand. FRI udarbejdede sammen med Rambøll en analyse, der samlede eksisterende viden om skolernes tilstand, og FRI og Nordiq Group lavede et digitalt værktøj, som viser, hvordan landets 98 kommuner har prioriteret midlerne på bygnings-, vej- og teknikområdet i perioden 2008-2020.

FRI satte branchen på agendaen

FRI repræsenterer en branche, der leverer resultater. Det skal vi fortælle omverdenen om. FRI har derfor styrket indsatsen for at placere historier i de danske medier om de indsatsområder, vi arbejder for, og det impact, FRI's medlemmer har på samfundet. FRI's pressekommunikation er intensiveret, så vi hyppigt markerer vores holdning i debatten. Bl.a. har vi i gennemsnit hver 14. dag markeret vores holdninger igennem debatindlæg i landets medier. Også på de sociale medier har vi øget indsatsen og arbejder på en bred tilstedeværelse på alle FRI's faglige områder.

Kursusrække - Fra ingeniør til rådgivende ingeniør

FRI udbød i 2021 for første gang et sammenhængende kursusforløb om specielt aftaler og samarbejder bestående af seks halvdagskurser målrettet til unge rådgivere og andre nye i branchen. Undervisere fra branchen gav et bredt indblik på tværs af emner og en forståelse for den kommercielle del af det at være rådgivende ingeniør. Næsten 50 kursister deltog, og tilbagemeldingerne var meget flotte. Vi gentager derfor kursusrækken i 2022.

Årets unge FRI Rådgiver 2021 – et ekstraordinært højt niveau

Den 4. marts 2021 kunne FRI for 13. gang kåre Årets unge FRI Rådgiver. Konkurrencen er en anerkendelse af branchens stærkeste unge talenter. Vinderen i 2021 var færøske Pætur Jakobsen fra SMJ, som var nomineret for sit arbejde med lakseopdrætsvirksomheden Bakkafrosts opførsel af et nyt produktionsanlæg. De øvrige finalister var: Sarah Brudler, Rambøll; Charlotte Rask Jensen, EKJ; Jonas Knudsen, AFRY og Mette Steffensen, COWI.

AFTALEFORHOLD OG FORSIKRING

ABR uden fravigelser og dialogen med udbydere

I 2021 har FRI indsamlet oplysninger om antal og typen af fravigelser fra ABR – og der er mange. FRI har i løbet af året været i dialog med adskillige bygherrer om deres aftalevilkår, nogle gange med større succes end andre. En succes var eksempelvis, at Københavns Universitet efterkom FRI's henstillinger fuldkomment, så ABR blev fulgt.

Ny vejledning til YBL 18

For at lette brugen og forståelsen af Ydelsesbeskrivelsen for Byggeri og Landskab har FRI i 2021 udgivet en generel vejledning. Vejledningen er tænkt som et værktøj, der beskriver og uddyber tankerne bag YBL og dermed giver en forståelse af rådgivernes bistand i sammenhæng med bygherrens egen organisation, kompetencer og ressourcer.

”Som udført”

Den gamle ydelsesbeskrivelse ”Som udført ” 2000 er blevet revideret af FRI i samarbejde med Danske Arkitektvirksomheder. Fra at være en selvstændig ydelsesbeskrivelse er den nu en vejledning til ydelsesbeskrivelserne for byggeri og anlæg. ”Som udført” har været i høring hos Bygherreforeningen og er efterfølgende blev lanceret i februar 2022.

Ydelsesbeskrivelse for Arbejdsmiljøkoordinatorer

Ydelsesbeskrivelsen for Arbejdsmiljøkoordinatorer fra 2014 er i 2021 blevet revideret i samarbejde med Danske Arkitektvirksomheder og Bygherreforeningen. Arbejdet er nu så langt, at et udkast kan sendes i høring primo 2022.

Forsikring – frihed og sikkerhed

FRI's medlemmer har frit valg til at tegne forsikring, hvor de ønsker det. FRI fortsætter dog med at være i dialog med FRI's samarbejdspartnere Tryg og Marsh/HDI, således at forsikringsbetingelserne hele tiden lever bedst muligt op til de behov, FRI's medlemmer har. I 2021 har de to forsikringsselskaber

tilbudt at forsikre de certificerede rådgivere inden for brand og konstruktion, således at et eventuelt personligt ansvar vil være dækket.

Tillæg til ydelsesbeskrivelserne om bæredygtighed

Kunderne efterspørger bæredygtighed i deres projekter. Derfor har rådgivere og bygherrer efterspurgt en mere detaljeret ydelsesbeskrivelse for rådgivernes ydelser inden for bæredygtighed. Realdania har givet tilskud til udarbejdelse af ydelsesbeskrivelsen. FRI er skribent i samarbejde med Danske Arkitektvirksomheder og Bygherreforeningen. For at sikre forankring har projektet en følgegruppe på tværs af byggeriets organisationer. Arbejdet forventes færdigt i foråret 2022.

BYGGERI

Kortlægning af og møder med kunder og samarbejdspartnere

Byggeriudvalget har udarbejdet en kortlægning af interessenter – fra andre organisationer, til myndigheder og kunder. Det er blevet til en lang prioriteret liste, hvor både sekretariatet og udvalgets medlemmer bidrager til varetagelse af branchens interesser. I udvalget og øvrige byggerirelaterede arbejdsgrupper har FRI blandt andet haft møde med Bolig- og Planstyrelsen, Værdibyg, Molio og PensionDanmark. Samtidig er der et omfattende samarbejde med byggeriet øvrige organisationer og en lang række andre samarbejdspartnere.

Påvirkning af BR og certificering er betydelige rammevilkår for FRI

Bygningsreglementet er et vigtigt rammevilkår for rigtig mange af FRI's virksomheder. Og med de massive ændringer, der er sket i de seneste år, har det også været et område, hvor FRI har brugt meget energi på at påvirke vilkårene. Udfordringerne er stadig meget aktuelle, specielt manglen på certificerede brand- og konstruktionsingeniører og uklarheder i tolkninger. Blandt de konkrete aktiviteter, FRI har gennemført, er tre kursusrækker om branddokumentation, møder øst og vest med FRI's forretningsansvarlige for certificerede, diverse forslag og tilbud til Bolig- og Planstyrelsen om dokumentation, løsning af udfordringer i BR og vejledninger, møder med DTU om supplerende branduddannelser, deltagelse i alle tre certificeringsorganers "interessentgrupper" og viderebringelse af gode forslag fra medlemmerne.

Kampen mod digitale techgiganter

Priserne stiger voldsomt, og vilkårene bliver ringere, når det handler om digitale værktøjer. Betaler man ikke for opgradering af værktøjer, mister man adgang til modellerne. Det er nogle af de udfordringer, som såvel store som små FRI-virksomheder løber ind i. FRI's digitale taskforce har sammen med Danske Arkitektvirksomheder arbejdet på at forbedre vilkårene, bl.a. gennem DI og europæiske organisationer. Gruppen giver desuden input til Danmarks bidrag til BIM-standardisering.

National strategi for bæredygtigt byggeri

Regeringen kom tidligt på året med et oplæg til en strategi for bæredygtigt byggeri. FRI har arbejdet politisk for at påvirke indholdet af den endelige strategi samt udmøntning af midlerne til strategien i Finanslov 21. For FRI har det været centralt, at der kom reelle krav om CO₂e-grænseværdier til nybyggeriet i BR – og at der kommer fart på udviklingen af EPD'er (miljøvaredeklarationer). FRI har samarbejdet med Danske Arkitektvirksomheder, BAT-kartellet, Green Building Council Denmark og Aalborg Portland.

Teams-netværk for brand, konstruktion og bæredygtigt byggeri

Informationsmængden er bare for stor og for kompleks til, at FRI's Nyhedsmail er et velegnet medie for nogle emner. Inden for certificering på brand og konstruktion og bæredygtigt byggeri var det tilfældet. FRI oprettede derfor Teams-grupper, hvor alle interesserede kan sparre med hinanden, hvor FRI kan dele vigtig information, fx nye regler, kommenteringer, webinarer og spørgsmål og svar fra myndighederne. Grupperne kører godt takket være ildsjæle, der villigt deler ud af viden, ideer – og frustrationer. Præcis den type information FRI har brug for ifm. at varetage medlemmernes interesser.

ENERGI

Dialog med Energistyrelsen og energiselskaber

Energiudvalget har etableret en tæt og uformel dialog med Energistyrelsen og centrale aktører inden for energisektoren. FRI har i dialogen bidraget med viden om markedet både i Danmark og globalt. Denne viden gør FRI interessant og giver muligheder. Et stort problem i branchen er mangel på arbejdskraft. I udbud kræves ofte lang anciennitet for rådgivere. I drøftelserne med energiselskaberne har FRI opfordret til, at det offentlige tager ansvar for de unge højtuddannede, ligesom det gælder for praktik for håndværkere.

Hvorfor lukke de grønne forbrændingsanlæg?

Klimaaftalen fra 2020 fastslår, at den danske forbrændingskapacitet skal reduceres med 30 procent frem mod 2030. KL (Kommunernes Landsforening) lavede kort før jul 2020 et forslag til de anlæg, der skulle lukkes. FRI havde i foråret en tæt dialog med Energistyrelsen og Forsyningstilsynet om listen, som ifølge FRI's opfattelse er direkte kontraproduktiv i udviklingen henimod et klimaneutralt samfund. FRI's bemærkninger om ikke at godkende KL-listen blev afspejlet i myndighedernes anbefaling til regeringen og aftalepartierne.

Fjernvarme og -køling har været overset brik

Fjernvarmesystemet og markedet for fjernkøling er centrale i den grønne omstilling for at skabe et mere robust energisystem med fluktuerende VE-kilder. Gennem bemærkninger til lovgivningen og ved deltagelse i DTU's Sektorudviklingsprojekt om Smarte Energisystemer har FRI intenst arbejdet for vigtigheden af fjernvarmen.

INFRASTRUKTUR

Samarbejde, kapacitet og transaktionsomkostninger i dialogen

Infrastrukturudvalget var i 2021 i tæt dialog med en række offentlige bygherrer, herunder Banedanmark og Vejdirektoratet. I dialogen med Banedanmark har fokus været på, hvordan samarbejdet med rådgivere kan styrkes, og hvordan der sikres tilstrækkelig kapacitet i den kommende periode. Derudover har udvalget haft dialog med Aalborg Kommune og Sund & Bælt.

Værktøj til måling og dokumentation af bæredygtighed i anlægs- og infrastrukturprojekter

Infrastrukturudvalget har udarbejdet et notat med anbefalinger og samling af værktøjer og metoder til at måle og dokumentere bæredygtigheden af et anlægs-/infrastrukturprojekt. Notatet er målrettet små- og mellemstore kommuner, da det er medlemmernes oplevelse, at især disse kommuner halter efter med arbejdet. Notatet er tilgængeligt for alle FRI-medlemmer, og den enkelte kan tilpasse materialet til egen virksomhed.

Banedanmarks insourcing-analyse og fremtidig styrkelse af samarbejde

I foråret 2021 offentliggjorde Banedanmark sine planer for at insource rådgiverkapacitet fra det private marked i en analyse for Folketingets Transportudvalg. Infrastrukturudvalget hudflettede Banedanmarks analyse og satte spørgsmålstejn ved datagrundlag, metoder og konklusioner i et svar, som blev sendt til hhv. transportministeren og Banedanmark selv. Siden har Banedanmark og FRI haft fokus på, hvordan samarbejdet med rådgiverne kan styrkes, og FRI er kommet med anbefalinger til dette arbejde.

Fokus på anbefalelsesværdige udbudsmodeller

I første halvår af 2021 har FRI og Vejdirektoratet haft fokus på at reducere tilbudsomkostningerne samt at flytte fokus fra pris over på kvalitet. Til dette formål udarbejdede udvalget to notater, hvor det ene fremlagde en række generelle anbefalinger, og det andet fremlagde en analyse af en række VVM-udbud, der havde medført for høje tilbudsomkostninger.

INTERNATIONALT

Udfordringer med dobbeltbeskatning

Skat er en udfordring for alle rådgivere, der arbejder internationalt, fordi fx manglende aftaler om dobbeltbeskatning gør, at vi mister vores konkurrenceevne i ft. lande, der har gode dobbeltbeskatningsaftaler eller hurtigt kan få afklaret spørgsmål om skat. FRI har derfor arbejdet for at forbedre branchens skatteforhold internationalt, bl.a. med møder med DI og Udenrigsministeriets kontor for multilateralt samarbejde.

Ny udviklingspolitisk strategi med grønt fokus

FRI har drøftet og givet input til regeringens nye udviklingspolitiske strategi, hvor der vil være fokus på klima og bæredygtig udvikling, migration, demokrati og rettigheder.

Jagten på kontraktgarantiinstrument og advanced payment

På femte år har FRI haft drøftelser med EKF (Eksportkreditfonden) vedr. kontraktgarantiinstrumentet samt muligheder for advanced payment. Lobbyarbejdet er endnu ikke udmøntet i en tilfredsstillende model, men det har dog resulteret i, at fremme af rådgivereksport er med i regeringens eksportfremmestrategi.

MILJØ OG KLIMA

Kunderne er de vigtigste

Miljø- og Klimaudvalget har afholdt dialogmøder med en række forsyningsselskaber om deres rammeudbud af teknisk rådgivning. FRI's hovedbudskaber har bl.a. været kvalitet vs. pris; betroet rådgiver eller leverandør; minimumsrunder eller -dækningsbidrag; flad prisevalueringskurve og ABR 18 uden afvigelser. Udvalget har haft tilsvarende dialog med bl.a. Danske Regioner om udbud af fx generationsforureninger.

Manglende regulering af miljørådgivning

Miljø- og Klimaudvalget har haft fokus på at komme den manglende regulering af miljørådgivningsområdet til livs, dels i forhold til uvildigheden ved prøvetagning, dels de manglende kompetencekrav til de udførende miljørådgivere. FRI arbejder for at samle branchen (FRI, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening) om et fælles branchekodeks for miljørådgivning.

Ny vandsektorregulering

Miljø- og Klimaudvalget nedsatte primo 2021 en forsyningsregulerings-taskforce, der har arbejdet for at sikre FRI indflydelse på revision af vandsektorloven. Taskforcen har bl.a. haft møder med DANVA og Energistyrelsen. Målet har bl.a. været at sikre, at forsyningsselskaberne kan investere i klimatilpasningsprojekter, uden at de, som i dag, bliver mødt af et effektiviseringskrav på investeringen fra dag et.

FOR YOUNG PROFESSIONALS

Arrangementer på trods af corona

FRI|YP-arrangementerne i 2021 har været præget af corona, og dermed har en del været afholdt online. Styregruppen har fokuseret på en balance mellem faglige og sociale arrangementer. Socialt er der afholdt online G&T torsdagsbar, sommerfest og middag med poolspil efter Branchetopmødet i Aarhus. Faglige arrangementer har inkluderet forhandlings-webinar, klimaworkshop, debatarrangementer om fremtidens arbejdsplads, byggepladsbesøg og cykeltur med oplæg om Københavns broer. Alt sammen for de yngre medarbejdere i FRI's medlemsvirksomheder.

Unge bud på fremtidens attraktive arbejdsplads

Med stor medarbejdermangel blandt rådgivende ingeniører er der behov for, at virksomhederne er så attraktive som muligt. FRI|YP har derfor sat fokus på at afgrænse, hvad fremtidens attraktive arbejdsplads indebærer for unge rådgivere. To arrangementer har i 2021 udforsket konceptet om kortere arbejdsuger og muligheden for alternative ledelsesstrukturer i rådgivende ingeniørvirksomheder. FRI|YP har også udarbejdet kampagner på LinkedIn for at skabe større opmærksomhed om FRI og FRI|YP.

FRI|YP på uddannelsesinstitutioner

Som led i indsatsen for at få flere unge til at vælge den rådgivende ingeniørbranche har FRI|YP holdt inspirationsmøder på videregående uddannelser som Navitas, VIA University College Aarhus, Installatørskolen Randers og SDU. Derudover er flere YP-medlemmer tilmeldt "Book en ekspert"-korpset samt Klimapatruljen under Engineer the Future og skal dermed udbrede interessen for STEM-uddannelser på landets grundskoler og gymnasier.

NETVÆRK OG ØVRIGE

Forum for diversitet og ligestilling (FDL)

FRI's bestyrelse etablerede i 2021 Forum for diversitet og ligestilling med repræsentanter fra bl.a. bestyrelse, HR samt FRI|YP, der kan repræsentere de unges syn på og ønsker til en arbejdsplads. FDL har i første runde haft fokus på den manglende ligestilling ved barsel – både selve barselsorloven, men også med øje for at fastholde medarbejderen under og efter barsel. Herudover har kønsfordeling og etnicitet i FRI og medlemsvirksomhederne haft høj prioritet.

FRI's HR-netværk

FRI's 12 største virksomheder er repræsenteret i FRI's HR-netværk og har i 2021 bidraget til et fact sheet om diverse HR-relevante emner, fx regler om barsel, ferie-/fridage, fri til begravelser og meget mere. Alt sammen emner, som kan være relevante for at benchmarke op mod andre virksomheder.

Arbejds miljø og projekterendes pligter

FRI er engageret i en del af det arbejde, der handler om arbejdsmiljø og projekterendes pligter, bl.a. i en gruppe for Bygherrer, rådgivere og projekterende, knyttet til BFA Bygge og anlæg. Grundlæggende viser de statistikker, som Arbejdstilsynet har over deres "reaktioner" ifm. projekterendes pligter, at rådgiver- og ingeniørvirksomheder gennem 2021 har årsag til færre reaktioner, mens totalentreprenør og arkitektvirksomheder tegner sig for relativt flere reaktioner. FRI-virksomhederne fremstår derfor som mere opmærksomme på arbejdsmiljøet i de projekter, de er involveret i. I 2021 har FRI sammen med Danske Arkitektvirksomheder arbejdet på at færdiggøre en egentlig Ydelsesbeskrivelse for arbejdsmiljøydelse. Denne forventes lanceret i 2022.

Netværksmuligheder i FRI trods corona

Trods corona i 2021, lykkedes det FRI at afvikle en række af de arrangementer, som giver medlemsvirksomhederne mulighed for at styrke deres rådgiverfaglige og professionelle netværk. Både de store arrangementer som FRI's Årsmøde og Branchetopmødet i Aarhus. Men også de mere

målrettede arrangementer som CEO Sounding boards, hvor møderne blev aflyst i foråret, men gennemført i efteråret, arrangementer i regi af FRI|YP og en række af FRI's kurser.

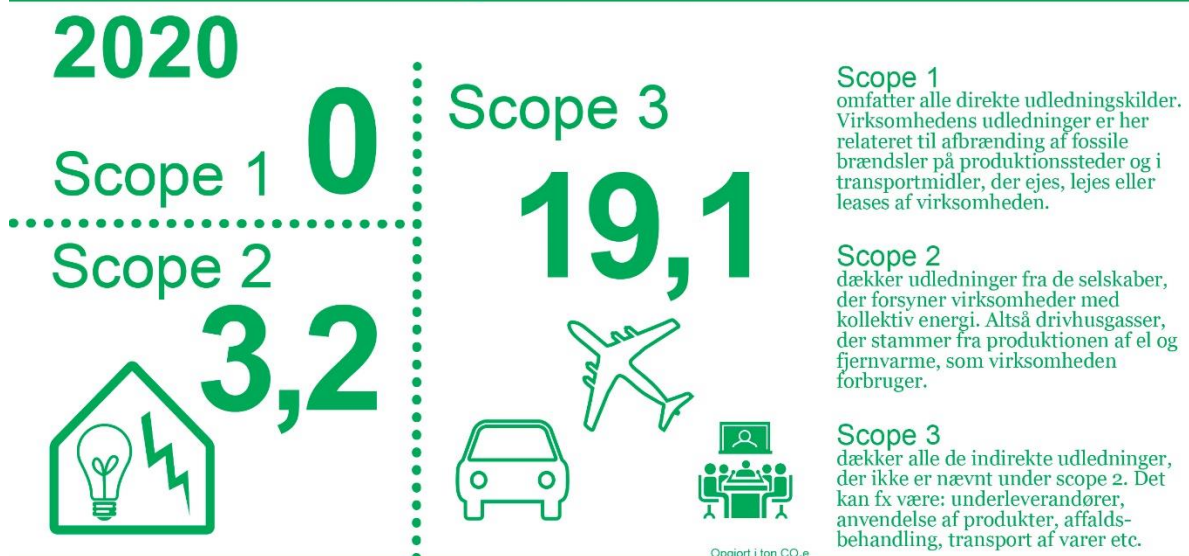
Medlemstilfredshed fastholdt og øget

Den generelle tilfredshed med FRI er fastholdt i medlemstilfredshedsmålingen i 2021. Tilfredsheden med flere elementer, som fx FRI's service, er forbedret. Der er ingen enkelte målepunkter, som går tilbage i 2021, sammenlignet med 2019. Ud over at måle tilfredshed gav undersøgelsen gode input til FRI's fremtidige prioriteringer. Mange svar peger eksempelvis på bæredygtighed og arbejdskraftmangel som vigtige fokuspunkter for FRI. Desuden er der et ønske om flere konkrete værktøjer.

FRI repræsenteret i EFCA og FIDIC

FRI blev i 2021 repræsenteret i bestyrelsen for den europæiske organisation The European Federation of Engineering Consultancy Associations (EFCA) ved Søren Adamsen, COWI. Herudover ydede FRI indflydelse ved at sidde i adskillige relevante udvalg i EFCA, bl.a. EFCA Internal Market Committee, European Green Deal Committee, European External Action Committee og Digitalisation & BIM Committee samt taskforces om State of the Nation og Industry Barometer. Aktiviteterne i den globale organisation FIDIC har været coronaramt, men FRI har deltaget i arbejdet med de globale FIDIC-kontrakter samt været involveret i udarbejdelsen af FIDIC Climate Change Charter, som blev lanceret ifm. COP26 i Glasgow i november 2021.

Måling af FRI's CO₂e-regnskab

FRI's sekretariat har udarbejdet et CO₂e-regnskab for 2019 og 2020. Regnskabet vil også blive udarbejdet fremover. Formålet er, at FRI skal reducere sit klimaaftryk i årene fremover, og det er kun muligt ved at måle det. FRI's væsentligste CO₂e-udledning kommer både i 2019 og 2020 fra transport, ikke mindst i form af pendling til og fra arbejde, som udgør knapt 40 procent af FRI's samlede CO₂e-aftryk. CO₂e-aftryk kan opdeles i Scope 1, 2 og 3.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI, er brancheorganisation for rådgiver- og ingeniørvirksomheder. FRI arbejder for at forbedre medlemsvirksomhedernes forretningsvilkår og branchens rammebetingelser.

FRI I TAL

- FRI's medlemsvirksomheder beskæftiger ca. 13.000 personer i Danmark og ca. 18.000 i udenlandske datterselskaber.
- FRI-virksomhederne omsætter for ca. 32 mia. kr., fordelt på omsætning i Danmark, inkl. eksport på godt 14 mia. kr. og omsætning i udenlandske datterselskaber på ca. 18 mia. kr.
- FRI's medlemsvirksomheder arbejder primært inden for fagområderne: byggeri, byplanlægning og arkitektur, anlæg og infrastruktur, energi og industri samt klima, miljø og international udvikling.
- De ansatte i FRI's medlemsvirksomheder består af 57 % ingeniører, 17 % med øvrige lange videregående uddannelser og 21 % med mellemlange uddannelser.
- Branchen beskæftiger 10 % af alle erhvervsaktive ingeniører i Danmark.